

Ҳоҷи Менғназар
Рустам ўғли

**ДАРД БОРКИ,
ДАРМОН БОР**

Биринчи китоб

ҲОЖИ МЕНГНАЗАР РУСТАМ ЎҒЛИ

ДАРД БОРКИ, ДАРМОН БОР

1-китоб

ТОШКЕНТ
«CHASHMA PRINT»
2010

Менгназар ҳожи Рустам ўғли табобат тарихида, илму фанда аллақачон маълум бўлган, балки, бундан олдин ҳам бошқа қўплаб китобларда баён қилинган масалаларни ўзи учун янгидан кашф қилган. Ўз меҳнати, тажрибалари, изланишларига таяниб, юздан ортиқ касалликнинг даволарини, юздан ортиқ шифобахш ўсимликларнинг хусусиятларини ушбу рисолада баён этган.

Наширга тайёрловчи ва масъул муҳаррир:
Мирзо КЕНЖАБЕК

Махсус муҳаррирлар:
Шавкат РУСТАМОВ

ISBN 978-9943-350-35-9

© Ҳожи Менгназар Рустам ўғли,
Мирзо Кенжабек, 2010
© «Chashma Print» МЧЖ нашриёти, 2010

Сўз боши

Ушбу «Дард борки, дармон бор» китоби Ҳожи Менгназар Рустам ўглининг табиатга, табобатга бўлган қизиқишлари натижасидир. Зеро, унинг касбга муҳаббати, ҳаётий тажрибалари табобатда эришган натижаларидан устундир.

Ушбу китоб уч бобдан иборат бўлиб, 1-боб: «Ўт-ғиёҳлар ҳикмати» деб номланади. Ўсимликлар оламининг ҳикматини инсон тўлиқ идрок эта олмаса ҳам, уларнинг шифобахш хусусиятлари тиббий китобларда зикр қилинади. Бу бобда аввал шифобахш ўт-ғиёҳлар баён қилиниб, уларнинг нималарга даво экани баён қилинади.

2-боб «Ҳар дарднинг шифоси бор» деб номланган бўлиб, бу бобда кишилар ўртасида учраб турадиган дардлар ва уларнинг давоси ҳақида маълумот берилади.

3-боб «Нозик дардлар ва нозик шифолар» деб номланган бўлиб, бу бобда инсон ошкор этишга истиҳола қиладиган баъзи нозик дардларнинг шифолари ҳақида сўз юритилади.

Рисола муаллифнинг илк тажрибасидир, шу боис у камчилик ва нуқсонлардан холи эмас. Чунончи, баъзи масалалар такрорланиши мумкин.

Ҳар ким ўз дардига ўзи даво қила олмаслиги мумкин, лекин рисола ўқувчини ўсимликлар оламига ҳурмат билан қарашга, табиатни муҳофаза этишга, борлиқ оламининг ҳикматини тафаккур қилишга, дардга бефарқ бўлмасликка ундайдики. Бу китобхонларга, айниқса ўсиб келаётган баркамол авлодга экологик тарбиядан сабоқ беради, деб умид қиламиз.

Мирзо Аҳмад ХУШНАЗАР

І БОБ. ҰТ-ГИЁҲЛАР ҲИКМАТИ

ХИНА

1. Ҳўл хина барги, ёнғоқ барги билан қўшиб туйилиб, бошга боғланса, бошдаги совуқдан бўлган оғриқларга даво бўлади. Мияда тўпланган балғам ва турли хил хилтларни кувади (2 маҳал).

2. Хинани кашнич билан янчиб, чакка ва пешонага боғланса, кўздан оқиб келаётган рутубатларни тўхтатади. Кўз қувватини оширади. Хинани қайнатиб, оғзи куйган гўдакларнинг оғзи артилса, ёки ғарғара қилинса, шифо топади. Қайнатмаси ошқозон, жигар, пешоб йўллари, ба-чадон каби касалликларга фойда қилади.

ЗАРЧЎБА

1. Талқонини 3,5 грамм олиб, оқ шарбат ва 3,5 грамм арпабодиён билан ичилса, кўзни равшан қилади. Жигар тиқилмаларини очади, жигар сўлиши, сариқ касалга «гепатит» даво бўлади.

2. Зарчўбани озгина қайнатиб, илиқ ҳолда тиш чайилса, оғриққа шифо бўлади.

САРИМСОҚПИЁЗ

1. Саримсоқпиёз шишларни қайтаришда, бўғинлар қурий бошлаганда, қон қуюқлашганда суюлтиришга ёрдам беради.

2. Пешоб ҳайдашда, ҳайз кўришда қўлланади ва заҳарли нарсалар чаққанда ишлатилади.

3. Саримсоқпиёзни фасллар давомида меъёрига қараб истеъмол қилинса, аъзойи баданнинг саломатлигини меъёрида ушлаб туради. Агар у узум сиркаси билан аралаштириб истеъмол қилинса, нафас қисиш, астма, склероз (хотир-фаромушлик), шол бўлиш, бетнинг бир томонга қараб тортилиши, асаб касалликларига, бўғинларнинг оғришига, бел

оғриғи (радикулит) каби дардларга даво бўлади. У меъдадан ҳар қандай қуртларни тушириш қобилиятига эгадир.

4. Агар эркак кишининг орқаси совуқ бўлса, саримсоқни истеъмол қилса пушти бақувват бўлади. Саримсоқпиёзни қоидаларига риоя қилиб истеъмол қилса, ўпка, меъдани даволашда, томчилаб сийишда, буйрак тошини майдалаб туширишда, илон чаққанда, ит тишлаганда даво бўлади.

5. Агар саримсоқпиёз доимо истеъмол қилиб турилса, сочни қорайтиради.

6. Саримсоқпиёз зира ва санобар барги билан пишириб истеъмол қилинса, тишларни мустаҳкамлайди.

7. Агар қўйнинг сутини қайнатиб, мол ёғи билан қовуриб, асал билан аралаштириб, ҳолва қилиб истеъмол қилса, ҳаракат аъзоларини бақувват бўлишида катта ёрдам беради.

8. Агар саримсоқпиёзни саратон чилласида меъеридан кўп истеъмол қилинса, зарар қилади. Бош оғрийди, қонни куйдиради, кўзни хиралаштиради, ўпкага зарар қилади. Саримсоқни сувда қайнатиб, ширин бодом ёғи, туз ёки сариеғ билан истеъмол қилса, зарар қилмайди.

9. Суви кўзга томизилса, кўзнинг тагидаги қора губор кетади.

10. Саримсоқпиёзни сирка билан аралаштириб бир кеча қўйиб, фарғара қилинса, томоқ оғриғига шифо бўлади.

11. Саримсоқпиёзни хамир ёки атиргулга аралаштириб, курамса чўққа кўмилса, пишириб тишга суртилса, унинг оғриғини пасайтиради.

12. Саримсоқпиёзни сутда қайнатиб, хамирга қўшиб қориб, кўр яра ёки чипқонга қўйиб боғланса, ёриб юборади.

13. Саримсоқпиёзнинг қулига асал қўшиб аралаштириб, пес доғига ва терининг оқ доғига суртилса, даво бўлади.

14. Саримсоқпиёзнинг поя ва баргини сувда қайнатиб то киндиккача шу сувда ўтирилса, ҳайз кўришнинг равон бўлишида ва сийдик ҳайдашда ҳамда бачадон йўлдошини туширишда ёрдам беради.

15. Неча жойларда қайд этилганидек, фалаж касалликларига чалинганда, биринчи кун 1 дона, иккинчи кун 3

дона ва ҳар куни 1 донадан ошириб 40 кунда 80 дона, яна 41-кундан бошлаб 1 донадан камайтириб борилса, 80-кунда 1 дона еб охирига етказилса, фалаж касаллигидан форир бўлади.

Парҳези: сут, қатиқ, нӯхат, қовурма овқатлар, ловия, балиқ, қўй гўшти, тухум ва мошли овқатларни тўла яхши бўлгунча истеъмол қилинмайди.

16. Кулига асал қўшиб темирлаткига суртилса, фойда қилади.

17. Кули эски йирингли яраларга суртилса, фойда қилади.

18. Тоғ ялпизи билан қўшиб қайнатиб, 3 маҳал бир ош қошиқдан ичилса, бит, сиркалар ўлади.

19. Агар унинг кули асал билан қўшиб ичилса, диққи-нафас касаллигига ва кўз остидаги қон талашга суртилса, фойда қилади.

20. Саримсоқпиезга сабзи ва зайтун ёғини қўшиб пиширилгани истисқо (қоринда сув йиғилиши)га фойда қилади (даволаш 20 кун).

ТАТИМ (уруғи)

1. Қайнатмаси балғам ва кўнгил айнишини кеткази.

2. Қайнатмасига пахтани тўйинтириб суяк бўғинлари тойган жойларига боғланса, фойда қилади.

3. Қулоқ йирингига қайнатмаси томизилса, йиринг тўхтайд.

4. Милк ва оғиздаги ёмон яраларга ғарғара қилинса, фойда беради. Бир ош қошиқ олиниб, 3 дақиқа ушлаб, сўнг тўкиб ташланади.

5. Қайнатмасига пахтани тўйинтириб, боғлаб қўйилса, урилган жойда қон қуюқлашиб қолишининг олди олинади (ҳар куни 2 маҳал, даволаш муддати 10 кун).

ПАРДАРЎСАК

1. Хўллигида сиқиб олинган мева суви йиринглаган қулоққа томизилса, шифо бўлади.

2. Суви нафас қисишга, чанқашга шифо бўлади.

3. Талқони 5 кун 3 маҳал 1 чой қошиқдан капаланса, сафрони пешоб орқали сиқиб чиқариб юборади. Турли гижжа ва қуртларни туширади, пешобни ҳайдайди, ичак, буйрак оғриқларига қайнатмаси 15 кун 3 маҳал 50 гр. дан ичилса, шифо бўлади.

4. Ҳар куни 35 граммдан меваси истеъмол қилинса, сариқ касалга даво бўлади.

5. Мевасидан сиқиб олинган суви қуёш тифига қўйилиб, қуоқ ҳолга келтирилади. Шуни бадандаги шишларга, бавосилга қўйилса, шифо топади.

6. Лекин кўп истеъмол қилинса, ақлни бежо ва девона қилади.

БАЛДИРҒОН

1. Елимини 1 маҳал 1 таблетка миқдорича саҳарда капаланса, зеҳни ўткир қилади, эслаш қобилиятини кучайтиради.

2. Уни бир кеча-кундуз асал аралашган сирка (исканжубин)да ивитиб, қўшиб ичилса, иситмани туширади, сариқ касалга даво бўлади.

3. Балдирғонни малҳам қилиб чипқон ва яраларга қўйилса, тезлик билан ёради ва маддаларини ташқарига тортиб чиқаради.

4. Балдирғон совуқдан бўлган бош оғриқларига, фалаж, тутқаноқ ва карликка даво бўлади.

5. Унинг елимини мол ёғига аралаштириб суртилса, кўз хиралашганини яхшилайти. Кўз гавҳарида йиғилган зардобларни йўқотади.

6. Елимини зайтун ёғига қўшиб қайнатилса, қулоқ оғриғига ва карликка фойда қилади (10 кун 3 маҳал томизилади).

7. Қулоқ ғувиллашига ҳам фойда қилади (ҳар куни 3 маҳал томизилади).

8. Тишга қурт тушса, елимини тиш ковагига тиқиб қўйилса, қуртни ўлдиради.

9. Елимини озгина олиб, анжир мевасига қўшиб истеъмол қилинса, сариқ касал тузалади.

КУЧАЛА

1. Кучала чорва моллари учун захарли бўлиб, бу дорини иложи борича жуда зарур ҳолларда ва эҳтиёткорлик билан ишлатиш лозим. Қувватсизлик, фалаж, шол ва асаб касалларида илдизи сут ёки шакар билан аралаштирилиб, 1 буғдой донаси катталигида 3 маҳал истеъмол қилинади.

2. Кучала илдизини туйиб, асалга қўшиб қайнатилса, 3 маҳал чигит катталигидай миқдорда истеъмол қилинса, кишини бақувват қилади, фалаж, шол ва асаб касаллирига фойда қилади.

КУНГАБОҚАР

1. Гулини янчиб, шишларга қўйиб боғланса, шишларни қайтаради. Ҳўлини сиқиб, суви ичилса, меъда ва жигардаги тикилмаларни очади. Мияни тозалайди, асаб, қовуқ оғриғига гулининг суви суртилса, шифо топади.

2. Гулининг сувини 7 кун 3 маҳал 2 ош қошиқдан ичилса, бавосил, ўпка сили, сариқ, истисқо (водянка) касаллари шифо топади, пешоб ва ҳайзни ҳайдайди.

3. Агар илдизининг сувини олиб, оғриган тишга қўйилса, даво бўлади, баргининг сувидан 15 грамм ичилса, қаттиқ кустиради ва меъдани тозалайди.

4. Гулининг барги ва илдизчалари янчилиб боғланса, бўғин, радикулит, подагра касаллирига фойда қилади.

ШИРИНМИЯ

1. Ширинмия қайнатмасини 3 маҳал 2 ош қошиқдан овқатдан 30 дақиқа олдин ичилса, пешобни ҳайдайди. Нафас қисишига фойда қилади. Астма, ўпка касали, жигарга фойда беради.

2. Асаб, бавосил, эски иситма ва йўталларга фойда қилади.

3. Ҳар куни 1,75 грамм ширинмия томирини олиб 1 грамм шакар ва арпабодиён қўшиб истеъмол қилинса, юз рангини тиниқ қилади, ел ва эски иситма, бош оғриқла-

ри, кўз олди қоронғи бўлишига даво қилади. Шу давони ҳамал ойининг бошидан бошлаб саратон ойининг бошига қадар давом эттирилса, албатта шифо бўлади.

4. Пўсти тозаланган 14 грамм томирни, илиқ сувга солиб қўйиб, шу сувни муттасил ичиб юрилса, калит (қуланж) яъни тутқаноқ касалига даво бўлади. Яна шу томирни қайнатиб ичилиб, қайт қилинса, ичдаги керак-сиз ва зарарли моддаларни чиқариб ташлайди.

ТЎТИЁ

1. Тўтиёнинг ювилган суви саратон (рак) яраларига 3 маҳал суртилса, фойда қилади.

2. Кўзга суви томизилса, кўз қатламларига кирган ёмон чиқиндиларни қайтаради, нурни кўпайтиради.

3. Бавосил яраларига атала қилиб суртилса, фойда қилади.

ШАФТОЛИ БАРГИ

1. 600 грамм сувга 2 ош қошиқ талқонини ташлаб, 15 дақиқа дамлаб иссиқ ичилса, бош оғриғи тузалади.

2. Хўл барг суви томизилса, қулоқ куртини ўлдиради.

3. Чой қилиб 3 маҳал 4–5 пиёладан иссиқ-иссиқ ичилса, ёнбош оғриғига фойда қилади.

4. Сувига пахтани тўйинтириб, киндикка ёпиштириб боғлаб қўйилса, қуртлар ўлади.

СИГИР ҚУЙРУҚ

1. Илдизи қайнатмаси сийдик ҳайдаш, буйрак тошини ҳайдаш учун ишлатилади. Спиртда тайёрлангани қўл-оёқ бўғинларида оғриқ жойига суртиш, лат еган жойига компресс қилиш, гипертония, паришонхотирлик, нафас йўллари шамоллашида ишлатилади. 3 маҳал овқатдан 30 дақиқа олдин 2 ош қошиқдан ичиш керак.

2. Гулининг қайнатмаси эса кўкйўтал, бронхиал астма, яллиғланиш, ҳансирашда ўраб олувчи модда сифатида

Bu tanishuv parchasidir. Asarning to'liq versiyasi
<https://kitobxon.com/uz/asar/941> saytida.

Бу танишув парчасидир. Асарнинг тўлиқ версияси
<https://kitobxon.com/uz/asar/941> сайтида.

Это был ознакомительный отрывок. Полную версию можно
найти на сайте <https://kitobxon.com/ru/asar/941>